

ZAPISNIK

sa 119. sjednice Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore, održane 29. marta 2016. godine

Sjednica je počela u 11 sati.

Odborom je, na sjednici, predsjedavao poslanik Zoran Jelić, predsjednik Odbora.

Sjednici Odbora su prisustvovali poslanici, članovi Odbora: dr Jasmin Sutović, Maida Bešlić, dr Halil Duković, Andrija Popović, prim.dr Izet Bralić i dr Radosav Nišavić.

Sjednici Odbora nijesu prisustvovali poslanici, članovi Odbora: Janko Vučinić, dr Novica Stanić i dr Radovan Asanović.

Sjednici Odbora je prisustvovao Saša Mijović, izvršni direktor NVO 4 Life (NVO za borbu protiv narkomanije), koja je inicirala održavanje sjednice Odbora. Takođe, sjednici su prisustvovali: dr Mensud Grbović, generalni direktor Direktorata za zdravstvenu zaštitu; Jasna Sekulić, načelnica Odjeljenja za droge u Ministarstvu zdravlja; Aleksandar Radinović, direktor Javne ustanove za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci Podgorica - Kakaricka gora; Dejan Knežević, rukovodilac Odsjeka za borbu protiv droge i krijumčarenja - Uprava policije; Slavica Raičević, Glavni grad Podgorica - Sekretarijat za socijalno staranje; Ljiljana Golubović, Institut za javno zdravlje; Tijana Žegura, NVO Juventas; Vladan Golubović, izvršni direktor CAZAS-a.

Rad sjednice pratili su akreditovani novinari.

Za sjednicu je predložen i jednoglasno usvojen sljedeći

DNEVNI RED:

-TRENUTNO STANJE U OBLASTI NARKOMANIJE U CRNOJ GORI-

Predstavnik NVO 4 Life Saša Mijović je na sjednici članovima Odbora podijelio dopis u kojem su navedeni zahtjevi i preporuke, za poboljšanje stanja u oblasti narkomanije, četiri nevladine organizacije: „4 Life”, „Juventas”, „CAZAS” i „Preporod”.

Saša Mijović iz NVO 4 Life je upoznao prisutne sa preporukama koje su dostavile četiri nevladine organizacije članovima Odbora i skrenuo pažnju na četiri preporuke: da se u najhitnijem roku formira Komisija za droge i uključe predstavnici civilnog sektora u njen rad, omogući izbor predstavnika civilnog sektora u Državnom savjetu za zloupotrebe droga, unaprijede kapaciteti Doma zdravlja Podgorica i omogući osobama sa istorijom bolesti zavisnosti u zatvoru započinjanje supstitucione terapije (metadonom i buprenorfinom), obezbijedi finansijsku održivost već postojećih servisa smanjenja štete, rehabilitacije, resocijalizacije i psihosocijalne podrške kod osoba koje su zavisne od psihoaktivnih supstanci i obezbijedi besplatan smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju zavisnicima/ama od psihoaktivnih supstanci u Javnoj ustanovi za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci Podgorica - Kakaricka gora. Istakao je da je cijena smještaja, rehabilitacije i resocijalizacije zavisnika/ca od psihoaktivnih supstanci u Javnoj ustanovi za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci Podgorica - Kakaricka gora visoka. Većina porodica koje plaćaju liječenje svojih članova su loše finansijske moći, jer većina zavisnika se javi za pomoć tek nakon 10-15 godina korišćenja psihoaktivnih supstanci. Naveo

je Hrvatsku kao dobar primjer, kako je riješila problem liječenja zavisnika od psihoaktivnih supstanci, angažovanjem nevladine organizacije za liječenje zavisnika/ca.

Zoran Jelić, predsjednik Odbora je istakao da sve nevladine organizacije koje se bave problemom zavisnosti od psihoaktivnih supstanci imaju Odbor za partnera, za rješavanje ovog problema kroz institucije sistema.

Tijana Žegura iz NVO Juventas je istekla da su nevladine organizacije prva linija u kontaktu sa osobama koje su pogođene bolestima zavisnosti i da su u toku jedne godine u kontaktu sa 1500 do 2000 osoba sa tim problemom samo na teritoriji Podgorice i Nikšića. Istakla je da je prioritet nevladinih organizacija koje se bave ovim problemom da se svaki zavisnik/ca uvede u zdravstveni sistem i da su oni veza između osoba koje su pogođene bolestima zavisnosti od psihoaktivnih supstanci i ustanova zdravstvene i socijalne zaštite. Prema različite dvije strategije za smanjenje štete, Nacionalnom strategijom za AIDS i Nacionalnom strategijom za sprečavanje zloupotrebe psihoaktivnih supstanci, budžet koji je određen na godišnjem nivou je 36.000€ po jednom dnevnom centru, a da je u njihovom slučaju za dva dnevna centra odobreno 20.000€. Istakla je teškoće sa kojima se susreću u kontaktu sa institucijama sistema, jer ne postoji sistemski odgovor na samom terenu. Obezbjedivanje prostora od strane Glavnog grada Podgorica preko nadležnih ministarstava pomoglo bi finansijskoj održivosti centara i smanjilo sredstva planirana strategijom sa 36.000€ na 25.000€ na godišnjem nivou. Istakla je da je liječenje bolesti zavisnosti od psihoaktivnih supstanci na primarnom zdravstvenom nivou problematičan. Program supstitucija matadonom i detoksikacije koji se koristi za liječenje opijatskih zavisnika je ograničen na 50, u svim gradovima u kojima postoje centri. Potrebno je opredijeliti finansijska sredstva za Dom zdravlja Podgorica za širenje programa, da se prošire prostorni kapaciteti i kapaciteti osoblja i da se nova supstanca buprenorfin uvede u primarni zdravstveni sistem.

Vladan Golubović iz NVO CAZAS je istakao da je za rješavanje problema zavisnosti od psihoaktivnih supstanci potrebno veće razumijevanje od strane institucija sistema, bolja koordinacija i saradnja između institucija, između institucija i organizacija civilnog društva, kao i bolja organizacija između civilnih društava. Osvrnuo se na probleme nekoliko zemalja, kao što su: Srbija, Bjelorusija, Rusija, Ukrajina, Rumunija i Bugarska, na koje su naišle kada je prestala podrška pojedinih bitnih donatora, kao što je Globalni fond za borbu protiv AIDS-a, tuberkuloze i malarije. Suočile su se sa velikim problemom (u vezi HIV-a), kada je narkomanija u pitanju, jer ta dva problema ukrštaju i međusobno negativno dopunjavaju. Susreli su se sa povećanjem epidemije polno prenosivih bolesti, među populacijom u najvećem riziku, a u prvom redu su korisnici droga. Istakao je da je prostor najveći problem za funkcionisanje njegove organizacije, jer zbog nerazumijevanja od strane institucija sistema bili su prinuđeni da dnevni centar za korisnike droga privremeno zatvore. Organizacija trenutno raspolaze sa tri terenska radnika, koji rade na volonterskoj osnovi, a dok je trajalo finansiranje od strane Globalnog fonda u Podgorici bilo ih je devet, a u Baru tri zaposlena radnika. Istakao je da je sistemsko djelovanje neophodno i da ima prostora za bolje i šire djelovanje za rješavanje ovog problema.

Ljiljana Golubović iz Instituta za javno zdravlje Crne Gore je istakla da je Institut za javno zdravlje u saradnji sa Evropskim centrom za praćenje droga uspostavio pet ključnih epidemioloških pokazatelja, koji treba da daju jasnu sliku o području upotrebe droga. Prvi pokazatelj je zastupljenost i način upotrebe droga u opštoj populaciji među učenicima. U okviru tog indikatora Institut za javno zdravlje već treći ciklus zajedno sa 40-ak evropskih zemalja

sprovodi istraživanje među šesnaestogodišnjacima o upotrebi alkohola i droga među mladima u Crnoj Gori. Trenutno je faza pisanja izvještaja o istraživanju koje je sprovedeno 2015. godine. Drugi pokazatelj je zastupljenost i način upotrebe problematičnih droga, što predstavlja injektirajuću uporebu droga i dugotrajnu upotrebu opijata, kokaina ili afetamina. Treći pokazatelj su zarazne bolesti povezane sa upotrebom droga, tu se prije svega misli na bolesti koje se prenose preko krvi, kao što su: HIV, Hepatitis B i Hepatitis C. Četvrti pokazatelj su smrti povezane sa upotrebom droga i smrtnost među zavisnicima. Uzrok smrti povezane sa upotrebom droga je predoziranje, koje se može ustanoviti obdukcijom. Peti pokazatelj su zahtjevi za liječenje bolesti zavisnosti od psihoaktivnih supstanci, odnosno registar za narkomaniju (registar zahtjeva za liječenje koji je počeo sa primjenom sredinom 2013. godine). Institut za javno zdravlje Crne Gore u svojoj upotrebi, i vođenjem registra, raspolaže isključivo podacima o osobama koje su korisnici droga ili boluju od bolesti zavisnosti, a koje su se obratile zdravstvenim institucijama za pomoć. Liječenje bolesti zavisnosti dostupno je u domovima zdravlja gdje su centralne jedinice centri za mentalno zdravlje i izabrani doktor, u opštoj bolnici Nikšić - Odjeljenje za psihijatriju, Klinici za psihijatriju pri Kliničkom centru Crne Gore i Specijalnoj bolnici za psihijatriju Dobrota. Iz svih navedenih zdravstvenih ustanova prijave stižu elektronskim putem, osim iz Specijalne bolnice za psihijatriju koja nije u informacionom sistemu zdravstva. U Institutu za javno zdravlje dobijaju ručno popunjene prijave koje unose u registar, a sa Klinike za psihijatriju izvještajne obrasce o broju i dijagnozi, gdje imaju osnovne epidemiološke podatke kao što su uzrast, pol i dijagnoza bolesti zavisnosti. Registar se odnosi na kalendarsku godinu, a iskustva razvijenih zemalja su da se detaljan izvještaj uradi dvije godine nakon isteka kalendarske godine, a Institut za javno zdravlje je u toku izrade izvještaja za 2013. godinu. U toku 2013. godine je 550 osoba bilo u kontaktu sa zdravstvenim službama zbog zloupotrebe droga, od čega je, u centrima za mentalno zdravlje, pri domovima zdravlja, bilo 383 osobe. Među osobama koje su zatražile pomoć u domovima zdravlja mnogo više je osoba muškog pola oko 87%, u odnosu na osobe ženskog pola. Prosječni uzrast osoba koje su zatražile pomoć u domovima zdravlja je nešto više od 33 godine, a 88% su korisnici opijata, tj. heroina. U Opštoj bolnici u Nikšiću i Specijalnoj bolnici za psihijatriju Kliničkog centra Crne Gore u 2013. godini bilo je ukupno 162 pacijenta, od čega je osoba muškog pola bilo preko 80%. Prosječni uzrast pacijenata u Opštoj bolnici u Nikšiću i Kliničkom centru Crne Gore je bio 31 godina, a u Specijalnoj bolnici za psihijatriju 32-33 godine. U bolničkom tretmanu bolesti zavisnosti opijatski tip zavisnosti je zastupljen znatno manje nego u centrima za mentalno zdravlje i kreće se od 50-59%. Istakla je da Institut za javno zdravlje Crne Gore raspolaže podacima isključivo o osobama koje su zatražile liječenje u zdravstvenim ustanovama, a da bi se stvorila približnija slika potrebno je da se imaju podaci iz Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva pravde, o broju osoba koje su bile u posjedovanju droga, broju osoba koje su činile krivična djela, podaci iz terapijskih zajednica, ali i podaci iz nevladinih organizacija.

Slavica Raičević iz Sekretarijat za socijalno staranje – Glavni grad Podgorica je istakla da je Kancelarija za prevenciju bolesti zavisnosti osnovana 2003. godine i bila je jedna od prvih kancelarija za prevenciju bolesti zavisnosti u Crnoj Gori, a Nacionalnom strategijom za zloupotrebe droga predviđeno je da u svakoj crnogorskoj opštini postoji po jedna kancelarija. Kancelarija na lokalnom nivou u sklopu redovnih aktivnosti prima posjete roditelja i dijeli besplatne testove na droge, na godišnjem nivou se podijeli 500 testova. U toku godine kancelarija organizuje različite edukativne radionice i tribine po školama. Kada bi rad u kancelarijama na nivou Crne Gore bio standardizovan olakšao bi se rad svim stručnim licima zaposlenim u njima. Istakla je da bi nova sistematizacija kancelarija sa proširenim brojem radnih

mjesta pomogla u prevenciji bolesti zavisnosti, jer sa važećom sistematizacijom je jako teško pokriti tako široku oblast bolesti zavisnosti.

Dejan Knežević, rukovodilac Odsjeka za borbu protiv droge i krijumčarenja u Upravi policije istakao je da Uprava policije preduzima i represivne i preventivne djelatnosti u svojim svakodnevnim poslovima. Represivne su one djelatnosti koje Uprava policije preduzima da se smanji ponuda droge na tržištu, kako i na prepoznavanje lica koja krijumčare droge, kao na lokalnom tako i na međunarodnom nivou. Preventivne djelatnosti se sprovode svakodnevno kroz edukativni dio u srednjim i osnovnim školama, a najviše sa uzrastom od 14-18 godina. Kada je preventivno djelovanje u pitanju Uprava policije, po ugledu na evropske zemlje kako su one standardizovale predavanja, sprovodiće predavanja ne samo o drogama, već i o štetnosti alkohola i duvana. Istakao je da i civilni sektor obavlja dobar i kvalitetan posao kada je u pitanju borba protiv bolesti zavisnosti.

Aleksandar Radinović, direktor Javne ustanove za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci Podgorica - Kakaricka gora je naveo da je ustanovu osnovala Skupština Glavnog grada Podgorica i da je počela sa radom 2008. godine. Ustanova se ne bavi zdravstvenom zaštitom klijenata, već isključivo psihoaktivnom podrškom zavisnicima, koji su odradili jedan dio tretmana u zdravstvenim institucijama koje se tiču apstinencijalnih kriza, detoksikacije. Princip rada ustanove je da izolovanom sistemu pruži vrstu podrške zavisnicima, koji su dugo bili u problemu zavisnosti, isključivo na dobrovoljnoj osnovi. Osim dobrovoljne osnove, drugi uslov za ulazak u instituciju je da su primarni zdravstveni problemi riješeni, bilo da se radi o somatskim ili psihijatriskim problemima. Kako bi ova vrsta usluge bila dostupnija široj javnosti potrebno je da se u saradnji sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja, obezbijedi smanjenje participacije koju porodice treba da plate za liječenje zavisnika sa 330€ na 230€. Tretman se sastoji iz dvije faze: jednogodišnji i rezidencijalni. U toku jednogodišnjeg tretmana klijenti su smješteni u ustanovi, gdje imaju definisanu strukturu vremena i u okviru svakodnevnih aktivnosti imaju: ciklus socijalne podrške kroz grupne i pojedinačne psihoterapije, psihijatrisko praćenje, radno okupacione aktivnosti, rad sa porodicom, sportske, rekreativne i ostale aktivnosti. Drugi dio tretmana je rezidencijalni, kada se oni vraćaju u svoje sredine i kada povremeno dolaze na nenajavljena testiranja i na grupne i individualne psihoterapije. Od osnivanja ustanove je bilo oko 320 prijema i sa svima koji su prošli terapiju u Javna ustanova za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci Podgorica - Kakaricka gora ostalo se u kontaktu. Cijena liječenja od 1.000€ koju je formirao gradonačelnik Glavnog grada na početku rada ustanove, potvrđena je kao realna od strane Komisije koja je utvrđivala cijenu usluga. Istakao je da je stanje u ovoj oblasti znatno bolje u odnosu na period od prije 10 godina. Potrebno je stalno raditi na sistemskom unapređenju stanja u ovoj oblasti, uz učešće svih stručnih lica koje se bave ovom problematikom. Potrebno je pronaći način u saradnji sa Ministrstvom rada i socijalnog staranja i Glavnim gradom Podgorica, koji u najvećim dijelom učestvuju u finansiranju ustanove, kako bi onima koji su u stanju socijalne potrebe ove usluge bile besplatne.

Mensud Grbović, generalni direktor Direktorata za zdravstvenu zaštitu u Ministarstvu zdravlja je istakao da se zavisnost od psihoaktivnih supstanci tretira kao javno zdravstveni problem globalnih razmjera. U svijetu preko 2 milijarde ljudi konzumira alkohol, 1,3 milijarde koristi nikotin, tj. puši, a po podacima više od 185 miliona koristi drogu. Država je sistemski krenula da rešava javno zdravstveni problem, na način što je Ministarstvo zdravlja još 2011. godine pokrenulo inicijativu preko nadležnih institucija, da se donese Zakon o

sprečavanju zloupotrebe droga, a 2013. godine su vršene izmjene i dopune zakona. Od 2013. do 2020. godine je donijeta Strategija Crne Gore za spreječavanje zloupotrebe droga sa Akcionim planom, koji važi i za ovu godinu. Vlada Crne Gore je na sjednici od 10. marta 2016. godine razmotrila i usvojila Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2015. godinu. Zdravstveni sistem je organizovan na način da je na nivou primarne zdravstvene zaštite, još od 2004. godine kada se pokrenula reforma u Domovima zdravlja, prepoznala segment koji se naziva Centar za mentalno zdravlje. Ministarstvo zdravlja je dalo saglasnost da se, na nivou primarne zdravstvene zaštite, problemom mentalnog zdravlja bave: 34 psihijatra, 50 medicinskih sestara, devet psihologa i osam socijalnih radnika. Odjeljenje Opšte bolnice u Nikšiću je adaptirano i prilagođeno pružanju psihosocijalne podrške osobama koje imaju mentalne poremećaje, pa i onima koji imaju problema sa zavisnošću od psihoaktivnih supstanci. Opšta bolnica u Bijelom Polju je dobila saglasnost da razvije Odjeljenje za psihijatriju, a svaka opšta bolnica je u obavezi da na internom odjeljenju obezbijedi adekvatan broj kreveta za akutne probleme iz mentalnog zdravlja, pa i akutne intoksikacije. Takođe, i u okviru Kliničkog centra Crne Gore postoji Klinika za psihijatriju, a na nivou Crne Gore postoji Specijalna bolnica za psihijatriju, u kojoj su sistematizovana radna mjesta za: 14 psihijatrija, pet psihologa, pet socijalnih radnika i dva defektologa, koji se dominantno bave problemima bolesti zavisnosti. Ona raspolaže sa devet kreveta za akutna liječenja bolesti zavisnosti. U svakoj opštoj bolnici i jedinici intezivnog liječenja je na raspolaganju adekvatna oprema za detoksikaciju osoba koje su pod dejstvom psihoaktivnih supstanci. Takođe, adekvatnom ampuliranom terapijom je osposobljena svaka jedinica za implementsku pomoć i službe urgentne medicinske pomoći. Kada je u pitanju prevencija od bolesti zavisnosti zdravstveni sistem pokušava da implementira systemske programe za prevenciju, kako u Centru za prevenciju, tako i u Centru za mentalno zdravlje, gdje duži niz godina funkcioniše program smanjenja štete namijenjen za korisnike psihoaktivnih supstanci kroz dobijanje metadona kao supstitucione terapije. Terapija buprenorfinom se još uvijek ne koristi systemski kao supstituciona terapija na nivou domova zdravlja, odnosno centrima za mentalno zdravlje, jer još nije uspostavljena Smjernica za primjenu terapije za razliku od Smjernice za primjenu terapije metadonom. Istakao je da je civilni sektor jako bitan za uvođenje korisnika psihoaktivnih supstanci u zdravstveni sistem. Ministarstvo zdravlja i Fond za zdravstveno osiguranje pokušavaju da nešto što do sada nije postojalo u sistemu, a to je da uvede u zakonski okvir situaciju da zdravstveni sistem finansira psihoaktivne servise koji će pružati NVO sektor. Pokušava se naći modalitet kako sredstva koja su bila planirana Zakonom o budžetu u iznosu od 200.000€ budu operativna, što znači da Ministarstvo zdravlja ima namjeru da od 2017. godine, u skladu sa novim izmjenama Zakona o finansiranju nevladinih organizacija, budžetski podrži programske aktivnosti i izvrši izmjenu sistematizacije kako bi u Direktoratu za zdravstvenu zaštitu postojala Direkcija za programsku zdravstvenu zaštitu, koja bi od 2017. godine nesmetano omogućavala pružanje zdravstvene zaštite onoj populaciji do koje zdravstveni sistem teško može doći. Takođe, preduzele su se sve aktivnosti kako bi se formirala Nacionalna komisija za droge.

Poslanik Andrija Popović, član Odbora je saopštio da se situacija u oblasti narkomanije komplikuje i da ovaj problem prije 20 godina nije ni postojao, a da je prije 10 godina država počela da se bavi ovim problemom kada je eskalirao. Istakao je da je borba protiv narkomanije na neki način ilegalna. Pohvalio je inicijativu četiri nevladine organizacije da se iz zakonodavne vlasti krene sa jačom inicijativom u borbi protiv narkomanije. Saopštio je da je Liberalna partija i do sada pokušavala da pokrene određena pitanja u ovoj oblasti, osim nevladinog sektora, ali da nije imala podršku, jer je crnogorsko društvo konzervativno. Zanimalo ga je koliko je korisnika psihoaktivnih supstanci smješteno u Javnoj ustanovi za smještaj,

rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci Podgorica - Kakaricka gora. Istakao je da treba podržati zaključke četiri nevladine organizacije koje su dostavile članovima Odbora, a posebnu pažnju je posvetio zaključku koji se odnosi na besplatan smještaj korisnika psihoaktivnih supstanci u Javnoj ustanovi za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci Podgorica - Kakaricka gora, jer je cijena od 230€ visoka za porodice koje su finansijski iscrpljene. Veliki je problem što Glavni grad Podgorica finansira sve potrebe ustanove i da bi država trebala da se uključi preuzimajući finansiranje iznosa od 230€ koji je na teret porodice. Istakao je da je zastrašujući podatak da se u Centru za mentalno zdravlje u Podgorici liječi oko 1.500 korisnika psihoaktivnih supstanci, u najvećem broju heroinskih zavisnika. Nedostaje kvalitetan program prevencije u oblasti narkomanije u osnovnim školama, za uzrast od 6-15 godina. Podsjetio je da je Liberalana partija ranije pokrenula pitanje legalizacije lakih droga, marihuane u medicinske svrhe i najavio da će zvanično pokrenuti pitanje dekriminalizacije lakih droga, za korisnike koji upotrebljavaju do 15 gr kanabisa da ne podliježu zakonskoj kazni, kao što je uradilo dosta zemalja i što je dalo pozitivne rezultate.

Poslanik Radosav Nišavić, član Odbora je saopštio da je stanje u ovoj oblasti alarmantno, posebno što se ne može znati tačno koliki je broj korisnika psihoaktivnih supstanci i da je zabrinjavajuće da se godišnje u centrima za mentalno zdravlje u Podgorici i Nikšiću obrati oko 300 korisnika psihoaktivnih supstanci. Istakao je da treba posvetiti pažnju opštoj društvenoj akciji prevencije narkomanije, jer liječenje puno košta i teško je uvesti korisnike psihoaktivnih supstanci u zdravstveni sistem.

Poslanika Jasmina Sutovića, član Odbora je interesovalo kako smanjiti broj onih koji se odluče da uzimaju droge i opojne supstance i kako pomoći onima koji su već korisnici psihoaktivnih supstanci. Istakao je da na primarnom nivou treba djelovati stručnim predavanjima o štetnosti psihoaktivnih supstanci na korisnika, njegovu porodicu i društvo u cjelini. Sekundarni nivou prevencije treba da se bazira na osobe koje su počele da uzimaju opojne droge i da se utvrdi početak njihovog uzimanja. Tercijarni je kad postoji i fizička i psihička zavisnost kod osoba koje se liječe od zavisnosti od psihoaktivnih supstanci. Istakao je da treba omogućiti svima liječenje zavisnosti od psihoaktivnih supstanci koji izraze želju da se liječe.

Poslanik Halil Duković, član Odbora je saopštio da je narkomanija globalni problem i da bez aktivne borbe na globalnom nivou teško se pojedinačni rezultati mogu ostvariti. Istakao je da je veliki problem što se društvo više bavi posljedicama u oblasti narkomanije nego uzrokom, jer da nije uzroka ne bi bilo ni posljedica. Istakao je da je zabrinjavajuća činjenica koliko prođe droge kroz našu državu, a da se ne otkrije i da niko ne pokreće pitanja koja su u nadležnosti Uprave policije, a koja se tiču proizvodnje, prometa i distribucije psihoaktivnih supstanci. Razumijevanje svih aktera u borbi protiv ovog problema je jedini djelotvoran način borbe protiv ovog problema i to ne samo na teritoriji Crne Gore, nego na globalnom nivou. Glavni grad Podgorica je uradio veliki dio u liječenju i rehabilitaciji osoba zavisnih od psihoaktivnih supstanci pa je pitanje koliko je realan zahtjev da liječenje u Javnoj ustanovi za smještaj, rehabilitaciju i resocijalizaciju korisnika psihoaktivnih supstanci Podgorica - Kakaricka gora bude besplatno i istakao da je mišljenja da jedan dio finansijskih troškova treba da plati porodica korisnika psihoaktivnih supstanci, kao dio odgovornosti porodice za nastalu štetu u njihovoj porodici. U suprotnom bi oslobodili odgovornosti svaku porodicu i člana koji je korisnik psihoaktivnih supstanci. Prevencija je osnov svake bolesti, tako da je jako bitno spriječiti dostupnost droga na ulicama kao uzroka ovog problema. Istakao je da jako bitno baviti se uzrokom isto koliko i posljedicama, kako bi se došlo do što boljih rezultata.

Zoran Jelić, predsjednik Odbora je istakao da će se donošenjem zakonskih rješenja pokušati riješiti ovaj problem i da treba imati organizovaniji odnos prema ovom problemu. Jako je bitno čuti probleme sa kojima se susrijeću nevladine organizacije u borbi protiv ovog problema, bilo da se radi o finansijskim, prostornim ili organizacionim, kako bi se, prilikom usvajanja Zakona o budžetu za narednu godinu, dao doprinos u rješavanju tih problema.

Sjednica je završena u 13 sati i 15 minuta.

Sekretarka Odbora
Snežana Kaluđerović

Predsjednik Odbora
Zoran Jelić